

Міністерство освіти і науки України
Національний університет фізичного виховання і спорту України

КУЧЕРЯВИЙ ОЛЕКСАНДР МИКОЛАЙОВИЧ

УДК: 796.032:37.09(043)

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМУ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ

24.00.01 – олімпійський і професійний спорт

Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата наук з фізичного виховання і спорту

Київ – 2021

Дисертацією є рукопис.

Роботу виконано у Національному університеті фізичного виховання і спорту України, Міністерство освіти і науки України.

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор **Булатова Марія Михайлівна**, директор Навчально-наукового олімпійського інституту, Національний університет фізичного виховання і спорту України

Офіційні опоненти:

доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор **Томенко Олександр Анатолійович**, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, завідувач кафедри теорії і методики фізичної культури;

кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент **Галан Ярослав Петрович**, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, доцент кафедри теоретичних основ і методики фізичного виховання

Захист відбудеться 5 березня 2021 р. о 14 год 00 хв на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 26.829.01 Національного університету фізичного виховання і спорту України (03150, м. Київ-150, вул. Фізкультури, 1).

Із дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Національного університету фізичного виховання і спорту України (03150, м. Київ-150, вул. Фізкультури, 1).

Автореферат розіслано «2» лютого 2021 р.

Учений секретар
спеціалізованої вченої ради

В. І. Воронова

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність дослідження. Початок третього тисячоліття відзначається демократизацією сучасного суспільства, посиленням гуманітарної і гуманістичної спрямованості освіти в усьому світі. У нових умовах соціально-економічного та культурного розвитку суспільства актуальним стає активний пошук нових форм, засобів і технологій освітнього процесу.

До найважливіших соціальних явищ суспільства належить олімпійський рух. Олімпійські ігри та олімпійський спорт надають унікальну можливість для здійснення олімпійської освіти. Її зміст дозволяє житися атмосферою олімпійського спорту, розуміти світогляд його учасників, зміцнювати співробітництво між народами і державами, встановлювати взаєморозуміння і повагу (М. Булатова, В. Платонов, 2018). Майже 3000-річна історія олімпійського руху виступає унікальним феноменом для гуманізації освітнього процесу, оскільки ціннісний потенціал олімпізму, що лежить в основі олімпійської освіти, об'єднує олімпійські та загальнолюдські цінності (С. Бубка, 2012; R. Naul, 2009; D. Binder, 2017).

Аналіз спеціальної науково-методичної літератури та узагальнення практичного досвіду дає можливість зазначити, що сьогодні в світовому науковому просторі ґрунтовно висвітлено систему та складові олімпійської освіти (К. Георгіадіс, 2007; В. Столяров, 2018–2019; N. Muller, 2000; R. Naul, 2008–2017); визначено історичні аспекти та досліджено особливості реалізації олімпійської освіти в Україні (О. Вацеба, 2007; І. Максименко, 2007; С. Матвеев, 2007; S. Vubka, 2013; M. Vulatova, 2016); розкрито шляхи інтеграції олімпійської освіти в навчально-виховний процес шкільної та студентської молоді (В. Дудкін, 2010; В. Єрмолова, 2011; Л. Радченко, 2016; Я. Щербашин, 2016; Я. Галан, 2020); визначено форми та методи діяльності Міжнародної олімпійської академії (Н. Філаретос, 2003; D. Gangas, 2016; A. Karaiskou, 2018), Олімпійської академії України та центрів олімпійських досліджень (В. Кануніков, 2007; Л. Радченко, 2016; М. Сердюк, 2016).

Реалізацію завдань олімпійської освіти в світі здійснюють різні організації, серед яких національні олімпійські комітети, національні олімпійські академії, заклади вищої освіти та центри олімпійських досліджень та освіти, заклади загальної середньої освіти. В Україні функціонує чітко налагоджена система олімпійської освіти завдяки співпраці Національного олімпійського комітету України, Олімпійської академії України та закладів вищої та загальної середньої освіти. Її основу формують регіональні відділення ОАУ, Міжнародний (у Києві) та регіональні (у Дніпрі, Львові, Харкові) центри олімпійських досліджень та освіти (О. Томенко, 2020).

Наразі поряд із традиційними педагогічними методиками практичного вирішення завдань олімпійської освіти серед різних верств населення усвідомлюється необхідність підготовки людини до нових умов життя і професійної діяльності в умовах автоматизованого інформаційного середовища та ефективного використання його можливостей.

Інформаційні технології становлять значну частину світової комунікації та надання освітніх послуг. Крім того, розвиток єдиного Європейського освітнього простору в межах Болонського процесу істотно підвищує роль інформаційних і

комунікаційних технологій у освіті, що зумовлено сучасною світовою тенденцією, створенням глобальних відкритих освітніх і наукових систем, які дають змогу, з одного боку, розвивати систему накопичення й поширення наукових знань, а з іншого, забезпечувати доступ до різних інформаційних ресурсів широким верствам населення (J. Stein, C. Graham, 2014). Сучасні фахівці повинні вільно володіти інноваційними інформаційними технологіями, постійно підвищувати і вдосконалювати свій професійний рівень. Набуття нових знань і навичок, практично корисних у роботі, в інформаційному суспільстві значно розширює можливості самореалізації і сприяє кар'єрному зростанню (Л. Гриневич, 2018).

У зв'язку з цим особливу надію наукові і науково-педагогічні працівники покладають на дистанційну освіту, яка швидко розвивається як у світі, так і в Україні (П. Федорук, 2009; В. Кухаренко, 2016; А. Bork, 2012).

Розглядаючи особливості інформатизації вищої освіти взагалі (С. Сисоєва, 2010; А. Хуторський, 2017–2019; L. Harasim, 2017; M. Mc Cabe, P. González-Flores, 2017) та фізкультурної освіти зокрема (Е. Дармофал, 2008; П. Петров, 2008; В. Волков, Л. Волкова, 2018), фахівці наголошують на необхідності використання сучасних програмних комплексів (платформ дистанційного навчання) для успішної організації системи дистанційного навчання закладу вищої освіти (В. Магін, 2006; А. Федоров, 2007; О. Петрова, А. Сущенко, 2012; В. Томашевський, 2012) та дають характеристику основним компонентам дистанційного навчання, які забезпечують ефективне використання елементів даного навчання в системі підготовки фахівців галузі фізичної культури і спорту у закладах вищої освіти (Т. Ротерс, 2001; В. Курило, 2006; Г. Шандригось, 2017).

Аналіз літературних джерел (С. Герасименко, 2006; Р. Клопов, 2010; Ю. Драгнев, 2011) дає підстави констатувати достатньо низький рівень дослідження практичних аспектів застосування дистанційних технологій у системі олімпійської освіти і потребує поглибленого вивчення, визначення придатної платформи для її здійснення, розробки та створення нового інформаційно-освітнього середовища для цієї діяльності під час підготовки фахівців галузі фізичної культури і спорту, самоосвіти педагогічних працівників та всіх, хто цікавиться олімпійським спортом.

Найбільш придатними для вирішення цих проблем можуть стати центри олімпійських досліджень та освіти, які інтегрують наукові та освітні напрями у своїй діяльності і забезпечені кваліфікованими фахівцями, здатними на високому професійному рівні сприяти гуманізації освітнього процесу, використовуючи ціннісний потенціал олімпійського спорту через впровадження олімпійської освіти (L. Hübner, S. Wassong, 2015).

В Україні такою платформою став Міжнародний центр олімпійських досліджень та освіти (Київ), який у 2019 р. реорганізовано в Навчально-науковий олімпійський інститут Національного університету фізичного виховання і спорту України (ННОІ НУФВСУ), та регіональні центри Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту (м. Дніпро), Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського (м. Львів) і Харківської державної академії фізичної культури (м. Харків).

Дослідження М. Булатової (2007–2011), М. Загітової (2018–2019), М. Сердюк (2016) доводять, що кожний із центрів представляє собою науково-освітній

комплекс, головними завданнями якого є проведення наукових досліджень і реалізація навчально-виховних програм загальної середньої, вищої, післядипломної професійної освіти, в основу діяльності яких покладено інтеграцію науки та освіти під час підготовки фахівців. Проте детального наукового аналізу потребує вивчення можливостей розширення предметної галузі олімпійської освіти: видів, форм та організаційно-управлінських моделей її реалізації і використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання для підвищення ефективності цього процесу.

Актуальність зазначеної проблеми в умовах глобальних змін суспільного й індивідуального життя обумовлена наявністю протиріч як на теоретичному, так і на практичному рівнях, а саме:

- стрімким зростанням ролі олімпійського спорту в житті світової спільноти і недостатнім наповненням існуючої предметної галузі олімпійської освіти;
- потребами у впровадженні дистанційних технологій у систему олімпійської освіти молоді та відсутністю її диференціації змістовного наповнення відповідно до вікових особливостей та етапу освітнього процесу;
- необхідністю отримання освіти та відповідних знань і значною відстанню до закладу освіти;
- можливістю постійного оновлення інформації для вдосконалення та поглиблення знань з історії та сьогодення олімпійського руху, підвищення якості інтеграції олімпійських знань в освітній простір і діяльність закладів вищої та загальної середньої освіти та відсутністю відповідного інформаційно-освітнього середовища.

Враховуючи соціальну значущість, а також актуальність проблеми, її недостатню теоретичну розробленість, темою дисертаційного дослідження обрано «Організаційно-методичні засади впровадження дистанційних технологій в систему олімпійської освіти».

Взаємозв'язок роботи з науковими планами, темами. Роботу виконано відповідно до «Зведеного плану науково-дослідної роботи в сфері фізичної культури і спорту на 2011–2015 рр.» Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту за темою: «Історичні, організаційно-методичні та правові засади реалізації олімпійської освіти України» (№ державної реєстрації 0111U001714); Тематичного плану наукових досліджень і розробок, які виконуються за рахунок коштів державного бюджету МОН України на 2015-2017 рр. «Олімпійська освіта в системі навчально-виховного процесу підростаючого покоління» (№ державної реєстрації 0115U002373); Плану науково-дослідної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2016–2020 рр. за темою «Історичні умови та соціальні наслідки участі українських спортсменів в Олімпійських іграх» (№ державної реєстрації 0116U001619). Роль автора полягала у визначенні предметної галузі олімпійської освіти та перспектив застосування дистанційних технологій для вдосконалення системи гуманітарної освіти та гуманістичного виховання молоді.

Мета дисертаційної роботи – розробити та теоретично обґрунтувати модель інформаційно-освітнього середовища дистанційного навчання в системі олімпійської освіти як перспективного напрямку гуманітарної освіти та гуманістичного виховання.

Завдання дослідження:

1. Охарактеризувати предметну галузь олімпійської освіти та показати її перспективи для вдосконалення системи гуманітарної освіти та гуманістичного виховання молоді.

2. Диференціювати предметну галузь олімпійської освіти відповідно до різних вікових груп тих, хто навчається.

3. Вивчити та систематизувати форми і методи дистанційного навчання центрів олімпійських досліджень та освіти, визначити можливість їх використання у системі олімпійської освіти.

4. Охарактеризувати сучасний міжнародний досвід організаційно-управлінських моделей олімпійської освіти.

5. Розробити типову модель інформаційно-освітнього середовища дистанційного навчання в системі олімпійської освіти для центрів олімпійських досліджень та освіти та перевірити її ефективність.

Об'єкт дослідження – система олімпійської освіти.

Предмет дослідження – сучасні інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання в системі олімпійської освіти.

Методи досліджень:

теоретичні: аналіз нормативно-правових документів, наукової та навчально-методичної літератури з олімпійської освіти, інформаційного контенту веб-сайтів з теми дослідження; вивчення й узагальнення вітчизняного та закордонного педагогічного досвіду застосування технологій дистанційного навчання у закладах освіти;

емпіричні: анкетування, експертне опитування, бесіди з викладачами та студентами щодо використання дистанційних технологій у системі олімпійської освіти; структурно-функціональний аналіз для розроблення моделі інформаційно-освітнього середовища дистанційного навчання Міжнародного центру олімпійських досліджень та освіти НУФВСУ; організаційний аналіз систематизованої обробки отриманих даних, їх аналізу, виявлення на цій основі можливостей впровадження дистанційних технологій у роботу Міжнародного центру олімпійських досліджень та освіти НУФВСУ; компаративний аналіз дозволив дослідити світовий досвід та особливості застосування дистанційних технологій у центрах олімпійських досліджень та освіти для формулювання висновків, рекомендацій та визначення напрямів подальшого дослідження; SWOT-аналіз сприяв визначенню сильних і слабких сторін, сприятливих можливостей та загроз інформаційно-освітнього середовища дистанційного навчання Міжнародного центру олімпійських досліджень та освіти НУФВСУ;

методи статистичної обробки даних. Для статистичної обробки цифрових даних дослідження було використано систему Windows XP за допомогою стандартних пакетів «MS Excel 2010» (Microsoft, США) і «Statistica 6.0» (StatSoft, США).

Наукова новизна полягає в наступному:

- уперше визначено і диференційовано предметну галузь олімпійської освіти відповідно до різних вікових груп тих, хто навчається, та обґрунтовано її перспективи для гуманізації освітнього процесу;

- уперше систематизовано форми та методи дистанційного навчання на платформі центрів олімпійських досліджень та освіти у процесі олімпійської освіти та наведено характеристику сучасних світових організаційно-управлінських моделей цього процесу;
- уперше розроблено та теоретично обґрунтовано типову модель інформаційно-освітнього середовища дистанційного навчання Міжнародного центру олімпійських досліджень та освіти НУФВСУ, її організаційно-функціональну структуру і вплив зовнішніх та внутрішніх чинників для подальшого виявлення ефективності впровадження технологій дистанційного навчання в систему олімпійської освіти;
- уперше розроблено та надано характеристику типового модуля «Олімпійська спадщина» у процесі дистанційного навчання на платформі Міжнародного центру олімпійських досліджень та освіти НУФВСУ як дієвого засобу у справі гуманізації освіти;
- доповнено відомості про сутність дистанційної освіти у галузі фізичної культури і спорту, до яких належать: нормативно-правова база; система освітньої діяльності в сфері дистанційного навчання; організаційно-управлінська компонента; кадрове забезпечення; матеріально-технічна база і програмне забезпечення; навчально-методичне забезпечення дистанційного навчання у МЦОДО НУФВСУ. Організація системи дистанційного навчання впливає на інтенсифікацію процесу навчання, активізацію освітньої діяльності користувачів, розкриття їхнього творчого потенціалу, збільшення ролі самостійної та індивідуальної роботи;
- уточнено алгоритм впровадження дистанційних технологій у діяльність центрів олімпійських досліджень та освіти;
- підтверджено наявні розробки про доцільність створення системи дистанційного навчання з олімпійської освіти та її впровадження у діяльність центрів олімпійських досліджень та освіти на основі системи підтримки дистанційного навчання Moodle;
- подальшого розвитку набула система дистанційного навчання у діяльності центрів олімпійських досліджень та освіти як в Україні, так і в світі.

Практична значущість дослідження полягає:

- у розширенні предметної галузі олімпійської освіти та використанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання для підвищення її ефективності;
- у сприянні поширенню олімпійської освіти серед широких верств населення, активізації наукової діяльності у галузі олімпійського спорту в закладах загальної середньої та вищої освіти;
- у використанні розробленої методики застосування дистанційних технологій під час підготовки бакалаврів та магістрів за спеціальністю «017 – Фізична культура та спорт», під час освітнього процесу студентів, які навчаються за індивідуальним графіком, заочно, у період пандемій та інших екстремальних ситуацій; у використанні на курсах підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу та вчителів фізичної культури, а також – для користування школярів та громадян, які цікавляться олімпійським спортом;
- у використанні розроблених практичних рекомендацій до застосування

дистанційних технологій з олімпійської освіти в діяльності центрів олімпійських досліджень та освіти як в Україні, так і в світі.

Основні положення та результати дослідження було впроваджено в навчальний процес підготовки здобувачів вищої освіти кафедри історії та теорії олімпійського спорту Навчально-наукового олімпійського інституту НУФВСУ під час вивчення дисциплін «Історія олімпійського руху», «Історичні аспекти, проблеми та протиріччя сучасного олімпійського спорту» (вересень 2019 р.), Центру підвищення кваліфікації та перепідготовки НУФВСУ «Історія олімпійського руху» (жовтень 2019 р.), Київського університету імені Бориса Грінченка під час вивчення дисципліни «Олімпійський, професійний та адаптивний спорт» (березень 2019 р.) та в освітній процес загальноосвітньої школи № 78 м. Києва (жовтень 2019 р.).

Особистий внесок здобувача у спільні публікації полягає у розробленні теоретичних засад технологій дистанційного навчання, елементів модулю «Олімпійська спадщина», збиранні, аналізі та інтерпретації даних проведеного SWOT-аналізу інформаційно-освітнього середовища дистанційного навчання та узагальненні результатів дослідження. Внесок співавторів полягає у формуванні концепції та дизайну дослідження, спрямованого на розширенні предметної галузі олімпійської освіти.

Апробація роботи. Матеріали дисертаційного дослідження оприлюднено:

- на міжнародних заходах: міжнародних конференціях «Сталий розвиток і спадщина у спорті: проблеми та перспективи» (Київ, Україна, 2018 р., 2020 р.);
- на всеукраїнських заходах: всеукраїнських семінарах-нарадах для педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти України з проблем олімпійської освіти (Київ, Україна, 2018 р., 2019 р.); Всеукраїнській науково-практичній конференції «Фізичне виховання, спорт та фізична реабілітація: проблеми і перспективи розвитку» (Київ, Україна, 9–10 листопада, 2018 р.); науково-практичних конференціях та круглих столах кафедри історії та теорії олімпійського спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України.

Публікації. Основні положення дисертаційної роботи викладено у восьми наукових працях. З них шість праць опубліковано у фахових виданнях України, які включено до міжнародної наукометричної бази, одна стаття – у виданні іншої держави, яке включено до міжнародної наукометричної бази Scopus, ще одна публікація засвідчує апробацію матеріалів дисертації.

Структура та обсяг роботи. Дисертаційна робота складається із анотацій, вступу, п'яти розділів, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних літературних джерел і додатків. Роботу написано українською мовою, загальний текст якої викладено на 258 сторінках, містить 9 таблиць і 33 рисунка. У роботі використано 292 джерела спеціальної наукової літератури, з них 153 іноземною мовою.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У вступі обґрунтовано актуальність обраної теми, вказано на зв'язок роботи з науковими планами, темами; визначено мету, завдання, об'єкт, предмет, означено особистий внесок здобувача в опублікованих у співавторстві наукових працях; подано інформацію про апробацію та впровадження результатів дослідження,

окреслено його етапи, наведено дані про кількість публікацій автора за темою дисертації, структуру та обсяг роботи.

У першому розділі «**Олімпійська освіта у сучасній системі гуманітарної освіти**» представлено аналіз й узагальнення досліджень вітчизняних і зарубіжних фахівців щодо неоднозначності визначення дефініції «олімпійська освіта», значущості й місця її у сучасному освітньому середовищі.

Протягом багатьох років освітня функція олімпійського руху переважно обмежувалася предметною галуззю власно олімпійського спорту – знаннями, які забезпечують уявлення про спорт, Олімпійські ігри, ідеали і цінності олімпізму (В. Столяров, 2018; К. Georgiadis, 1999; R. Naul, 2017).

До сьогодні у світі не існує як єдиного визначення дефініції «олімпійська освіта» (N. Muller, 1998; I. Culpan, 2016), так і єдиного її змістовного наповнення. Залишаються поза увагою такі важливі аспекти, як гуманістичний і соціально-культурний потенціал спорту, його можливості позитивного впливу на культуру людини, її інтелектуальні і творчі здібності тощо.

Виходячи з реалій сучасності, місця олімпійського руху в житті сучасного суспільства, фахівці пропонують трактувати дефініцію «олімпійська освіта» як педагогічну діяльність із «використанням всієї широти і глибини змісту олімпійського руху з його багатою історією та сучасністю, досягненнями, проблемами, суперечностями, складними зв'язками з різними сферами життя світової спільноти як важливої складової частини гуманітарної освіти та гуманістичного виховання» (М. Булатова, В. Платонов, 2018, с. 19). Їхню думку поділяють і провідні іноземні фахівці (Л. Лубишева, 2007; L. P. Da Costa, 2006; D. Binder, 2010 та інші).

Зміст і форми олімпійської освіти мають відповідати віку, рівню освіченості та ерудиції особи. У різних країнах світу відповідно до національних систем олімпійської освіти запроваджено державні, громадсько-державні і громадські моделі олімпійської освіти, які використовують різні форми з їх змістовним наповненням. Проте всі вони поділяються на ті, що застосовуються у процесі формальної та неформальної освіти (А. Контанистов, 2001; В. Родиченко, 2008; R. Naul, 2007).

Узагальнення світового досвіду діяльності 45 центрів олімпійських досліджень, визнаних Міжнародним олімпійським комітетом, дозволяє відзначити їх особливу роль у формуванні та розвитку методологічних основ і конкретного змісту олімпійської освіти. Однією з форм їхньої діяльності є надання можливості навчатися та отримувати необхідні знання віддалено від навчального закладу в будь-який зручний час. Проте іноземні Центри обмежуються наданням інформації тільки про історію Олімпійських ігор та формування олімпійських цінностей.

В Україні останнім часом прослідковується поступове поглиблення та трансформація знань з олімпійського спорту на всіх освітніх рівнях (В. Єрмолова, 2010; Л. Радченко, 2016; М. Сердюк, 2016; М. Булатова, 2018). Зважаючи на те, що Україна чітко визначила орієнтир на входження в європейський освітній простір, у країні здійснюється модернізація освітньої діяльності у контексті європейських вимог: демократизації, гуманізації, гуманітаризації та впровадження новітніх інформаційних технологій взагалі і технологій дистанційного навчання зокрема (В. Огнев'юк, 2003; В. Кремень, 2005; Л. Гриневич, 2018).

Належна увага приділяється впровадженню сучасних технологій в освітнє

середовище (С. Bonk, С. Graham, 2009, D. Hargreaves, 2000), запровадженню інформаційно-комунікаційних технологій і засобів навчання в процес професійної підготовки фахівців газузі ФКіС (В. Магін, 2006, В. Томашевський, О. Петрова, 2012, А. Сущенко, 2012, А. Федоров, 2007), висвітленню особливостей організації дистанційної форми навчання майбутніх фахівців газузі ФКіС (В. Шандригось, 2017, Ю. Чміленко, 2006) та олімпійської освіти (І. Круглик, 2016), застосуванню електронних підручників (Е. Дармофал, 2008, О. Скалій, 2018) та розробці навчально-методичних веб-проектів спортивної спрямованості (В. Єднак, 2015).

Оптимальною платформою для здійснення дистанційного навчання різних верств населення в системі олімпійської освіти вважаються центри олімпійських досліджень та освіти. Одним із них є Міжнародний центр олімпійських досліджень та освіти (Київ), який у 2019 р. за результатами багаторічної (1993–2019 рр.) успішної роботи було трансформовано в Навчально-науковий олімпійський інститут НУФВСУ.

У другому розділі «**Методи та організація дослідження**» описано основні методи дослідження, що доповнюють один одного та відповідають специфіці об'єкта та предмета дослідження, його меті та завданням; наведено інформацію про контингент його учасників. Дисертаційна робота виконувалась у Національному університеті фізичного виховання і спорту України і здійснювалася протягом трьох етапів.

На першому етапі (листопад 2011 р. – вересень 2014 р.) було здійснено підбір й аналіз науково-методичної літератури, правових та програмно-нормативних документів щодо впровадження дистанційного навчання в систему освіти в Україні; систематизовано фактичний матеріал з теми дослідження; підготовлено огляд літератури; визначено методологічні підходи до проведення наукового дослідження. Підсумки досліджень, виконаних на цьому етапі, викладено в першому та другому розділах роботи.

На другому етапі (жовтень 2014 р. – вересень 2018 р.) на основі аналізу науково-літературних джерел, вивчення передового практичного досвіду було сформовано зміст платформи дистанційної олімпійської освіти МЦОДО НУФВСУ, а також проведено соціологічне опитування провідних фахівців і співробітників центрів олімпійських досліджень та освіти різних країн світу, викладачів і студентів закладів вищої освіти фізкультурно-спортивної спрямованості, вчителів закладів загальної середньої освіти ($n = 369$) з метою визначення особистого ставлення, вподобань та індивідуальних вимог респондентів щодо використання дидактичного матеріалу з історії та сьогодення олімпійського спорту, представленого на сайті Міжнародного центру олімпійських досліджень та освіти НУФВСУ. Підсумки досліджень цього етапу знайшли відображення у третьому розділі роботи.

На третьому етапі (жовтень 2018 р. – травень 2020 р.) було визначено складові інформаційно-освітнього середовища дистанційного навчання МЦОДО НУФВСУ. В результаті експертного опитування членів Олімпійської академії України, керівників регіональних відділень, професорів, докторів наук ($n = 17$) обґрунтовано вплив факторів за SWOT-аналізом на інформаційно-освітнє середовище, що дозволило визначити доцільність та ефективність використання дистанційних технологій у впровадженні олімпійської освіти в Міжнародному центрі олімпійських досліджень та освіти НУФВСУ. Підсумки досліджень третього етапу викладено у

четвертому і п'ятому розділах роботи. Сформульовано висновки та розроблено практичні рекомендації для впровадження дистанційних технологій в освітній процес центрів олімпійських досліджень та освіти.

У третьому розділі «Світовий досвід дистанційного навчання в системі діяльності центрів олімпійських досліджень та освіти» проаналізовано особливості функціонування 45 центрів олімпійських досліджень та освіти, визнаних Міжнародним олімпійським комітетом, кожен з яких має свою специфіку та спрямованість інформаційного забезпечення сфери олімпійського спорту.

Визначено, що організаційна структура системи дистанційного навчання в центрах олімпійських досліджень та освіти об'єднує всі складові системи дистанційної освіти і включає такі компоненти: нормативно-правовий, освітянський, організаційний, кадровий, матеріально-технічний і навчально-методичний (рис. 1).

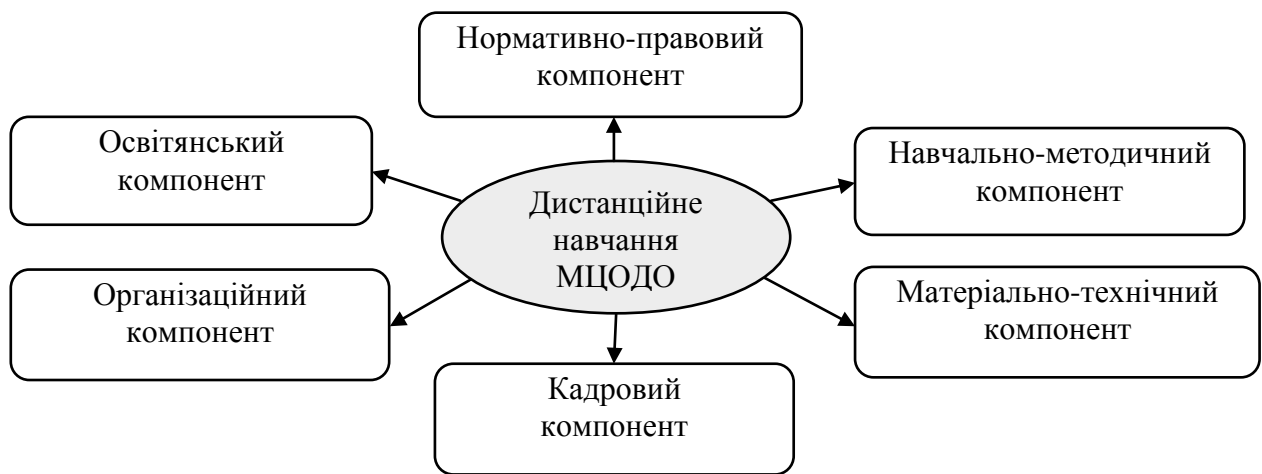

Рис. 1. Структурно-функціональні компоненти системи дистанційного навчання Центру олімпійських досліджень та освіти

У результаті організаційного та компаративного аналізу було запропоновано визначення поняття «дистанційне навчання в системі олімпійської освіти», як сукупності взаємопов'язаних компонентів, де основними засобами управління освітньою діяльністю і навчання є програмно-апаратні засоби, що функціонують на базі інформаційно-комунікаційних технологій, комунікаційних систем та мереж і використовуються в освітньому процесі віддалених один від одного користувачів під керівництвом тьютора. Це визначення було використано стосовно діяльності МЦОДО НУФВСУ.

Встановлено, що впровадження дистанційних технологій у діяльність Центру олімпійських досліджень та освіти сприяє створенню умов для підвищення ефективності користування інформаційними ресурсами центру, формуванню інформаційно-освітнього середовища дистанційного навчання в системі олімпійської освіти, підготовці до вступу до закладів вищої освіти, навчанню та підвищенню кваліфікації на основі впровадження новітніх інформаційно-комунікаційних та психолого-педагогічних технологій навчання з олімпійської освіти.

Визначення структурно-функціональних компонентів дистанційного навчання надало можливість розробити модель інформаційно-освітнього середовища дистанційного навчання Міжнародного центру олімпійських досліджень та освіти в його єдності і закономірності (рис. 2).

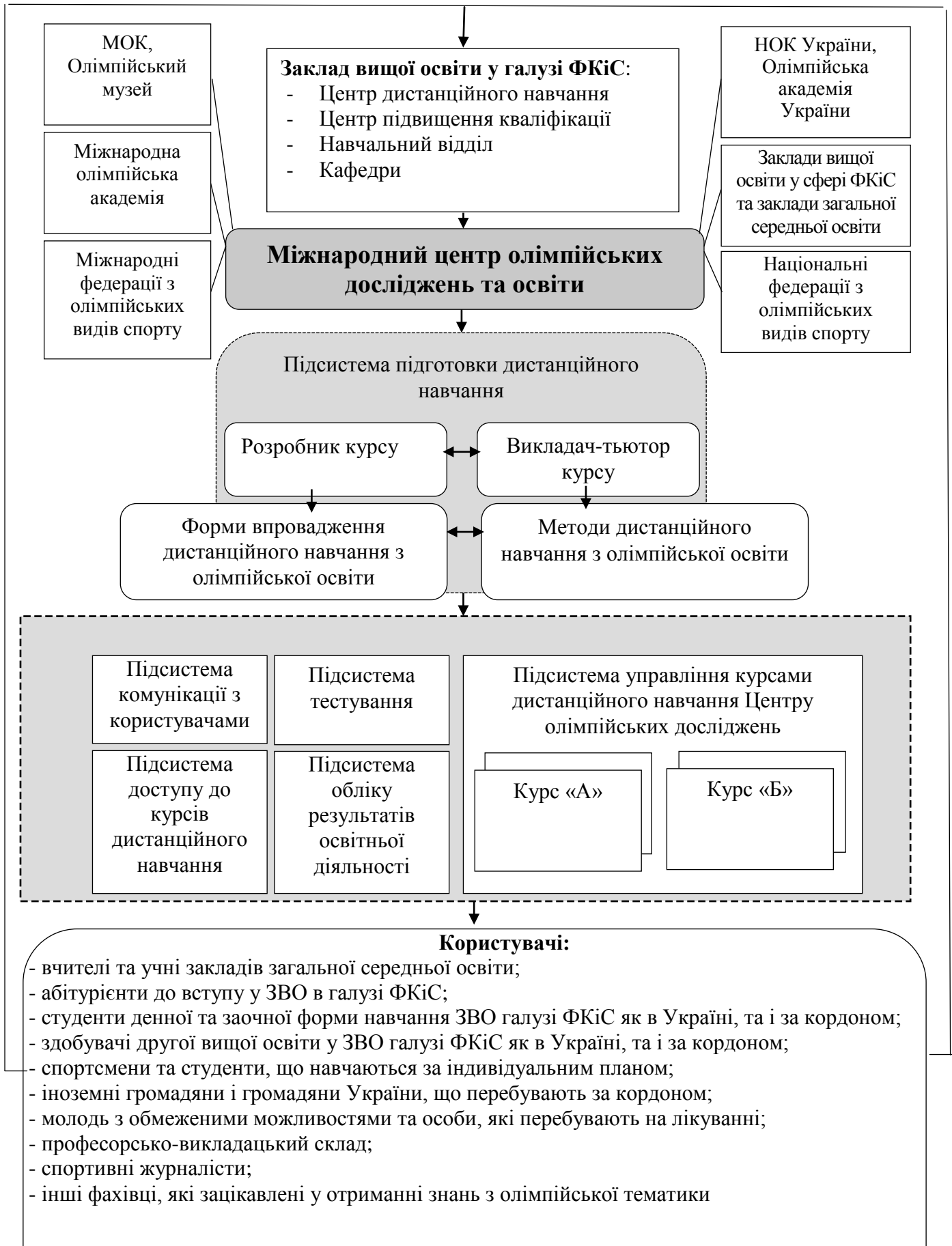

Рис. 2. Модель інформаційно-освітнього середовища дистанційного навчання Міжнародного центру олімпійських досліджень та освіти

Основними складовими цього середовища є:

- 1) сфера зовнішнього впливу, яка формується організаціями міжнародного та національного рівнів;
- 2) сфера внутрішнього впливу, до якої входять підсистеми:
 - підготовки дистанційного навчання, яку забезпечують розробники / автори курсів дистанційного навчання з олімпійської освіти та викладачі-тьютори;
 - комунікації з користувачами, доступу до курсів дистанційного навчання, тестування, обліку результатів навчальної діяльності студентів та управління курсами дистанційного навчання.

Курс дистанційного навчання з олімпійської освіти – це інформаційна система для опанування окремими освітніми ресурсами з історії і сьогодення олімпійського спорту за допомогою опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі з використанням сучасних педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

Результати експертного опитування дозволили встановити наповнення технології дистанційного навчання у МЦОДО НУФВСУ, до якого входять: авторський курс з олімпійської освіти; електронні навчально-методичні посібники та видання з історії та теорії олімпійського руху; література для учнів ЗЗСО з олімпійської освіти; відеолекції з окремих тем олімпійського руху; лекції у форматі Power Point; теоретичні завдання та тестування з історії і сьогодення олімпійського руху (самоконтроль); відеопрезентації та ілюстративний матеріал з олімпійської тематики; інтерактивне спілкування з фахівцями Міжнародного центру олімпійських досліджень та освіти (у форумі, через електронну пошту чи програму SKYPE); участь у вебінарах (інтернет-семінарах).

За результатами соціологічного опитування професорсько-викладацького складу закладів вищої освіти у галузі фізичної культури і спорту (n = 49) та вчителів закладів загальної середньої освіти (n = 133) було визначено ступінь використання дистанційних технологій у МЦОДО НУФВСУ. Визначено, що більшість користувачів відзначили інтерактивне спілкування з фахівцями Центру та участь у вебінарах з олімпійської тематики як найбільш пріоритетні – відповідно 83 % (науковці та професорсько-викладацький склад ЗВО) та 77 % (викладачі шкіл), а також представлені у Центрі відеопрезентації та ілюстративний матеріал з історії та сьогодення олімпійського спорту сприяють підвищенню якості освітнього процесу (відповідно 74 % та 69 %).

У четвертому розділі **«Реалізація дистанційного навчання в центрах олімпійських досліджень та освіти України»** розглянуто систему олімпійської освіти в Україні; розроблено модуль «Олімпійська спадщина» в системі дистанційного навчання на платформі МЦОДО НУФВСУ й перевірено ефективність його застосування. Зважаючи на орієнтацію національної освіти на європейські цінності, однією з яких є гуманізація, нами було встановлено, що олімпійська освіта є одним із дієвих засобів вирішення освітніх завдань.

У процесі дослідження розроблено модуль «Олімпійська спадщина» для використання у процесі дистанційного навчання в системі олімпійської освіти, який найбільшою мірою відображає гуманістичний і соціально-культурний потенціал олімпійського спорту. До модуля «Олімпійська спадщина» включено п'ять розділів: новини, теорія, лекторій, відеотека, тестування (рис. 3).

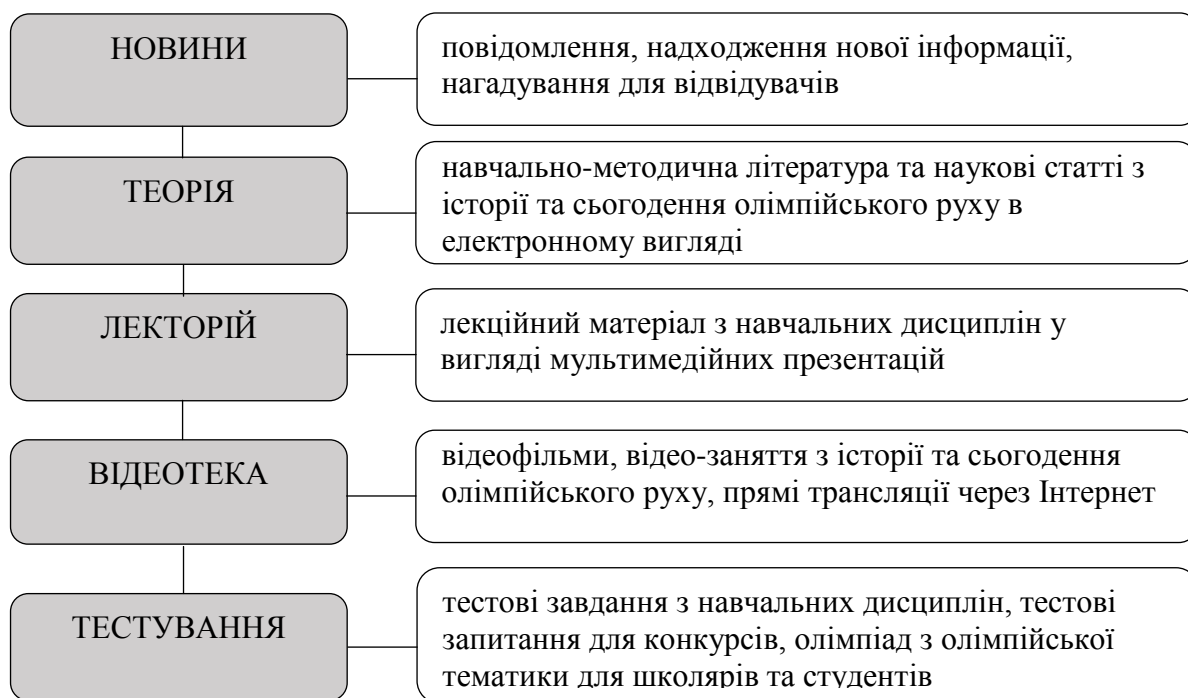

Рис. 3. Модуль «Олімпійська спадщина» сайту Міжнародного центру олімпійських досліджень та освіти НУФВСУ

Характеристику кожного розділу модуля «Олімпійська спадщина» (їхні завдання та форми поширення інформації) наведено в табл. 1.

Таблиця 1

**Характеристика модуля «Олімпійська спадщина» сайту
Міжнародного центру олімпійських досліджень та освіти
(нині Навчально-науковий олімпійського інституту) НУФВСУ**

<i>Назва розділу</i>	<i>Завдання розділу</i>	<i>Форми поширення інформації</i>
Новини	Інформування та комунікація з користувачами інформаційних ресурсів Центру	Повідомлення, надходження нової інформації, нагадування для відвідувачів
Теорія	Формування професійного світогляду та системи знань з історії і сьогодення олімпійського спорту	Навчально-методична література та наукові статті з історії і сьогодення олімпійського спорту в електронному вигляді
Лекторій	Засвоєння знань за допомогою мультимедійного супроводу	Лекційний матеріал з навчальних дисциплін у вигляді мультимедійних презентацій
Відеотека	Залучення широких верств населення до ознайомлення з матеріалами з історії і сьогодення олімпійського спорту на основі принципу наочності	Відеофільми та відеозаняття з історії і сьогодення олімпійського спорту, прямі трансляції через Інтернет
Тестування	Активізація самостійної роботи студентів під час підготовки до тестування; виявлення рівня знань, умінь і навичок студентів з певної дисципліни; допомога студентам у плануванні подальшої підготовки; допомога викладачам у коригуванні методики навчання	Тестові завдання для перевірки рівня сформованості основних і предметних компетентностей студентів з навчальних дисциплін, а також тестові запитання для учасників олімпійських конкурсів, вікторин, олімпіад тощо

Модуль «Олімпійська спадщина» може слугувати прикладом для розроблення модулів з інших аспектів олімпійського спорту. За результатами проведених досліджень серед здобувачів вищої освіти ($n = 187$), було встановлено основні мотиваційні домінанти, що сприяють використанню дидактичного матеріалу з історії і сьогодення олімпійського спорту в режимі онлайн, розміщеного на сайті Міжнародного центру олімпійських досліджень та освіти НУФВСУ (рис. 4).

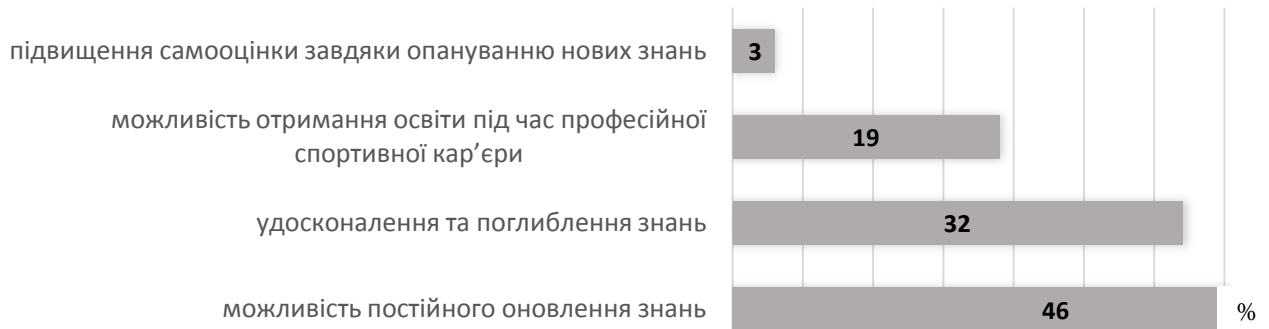

Рис. 4. Мотиваційні домінанти здобувачів вищої освіти у галузі фізичної культури і спорту у використанні дидактичного матеріалу з історії і сьогодення олімпійського спорту в режимі онлайн (у % від загальної кількості відповідей)

Результати визначення мотиваційних домінант фахівцями галузі фізичної культури і спорту ($n = 182$) наведено на рис. 5.

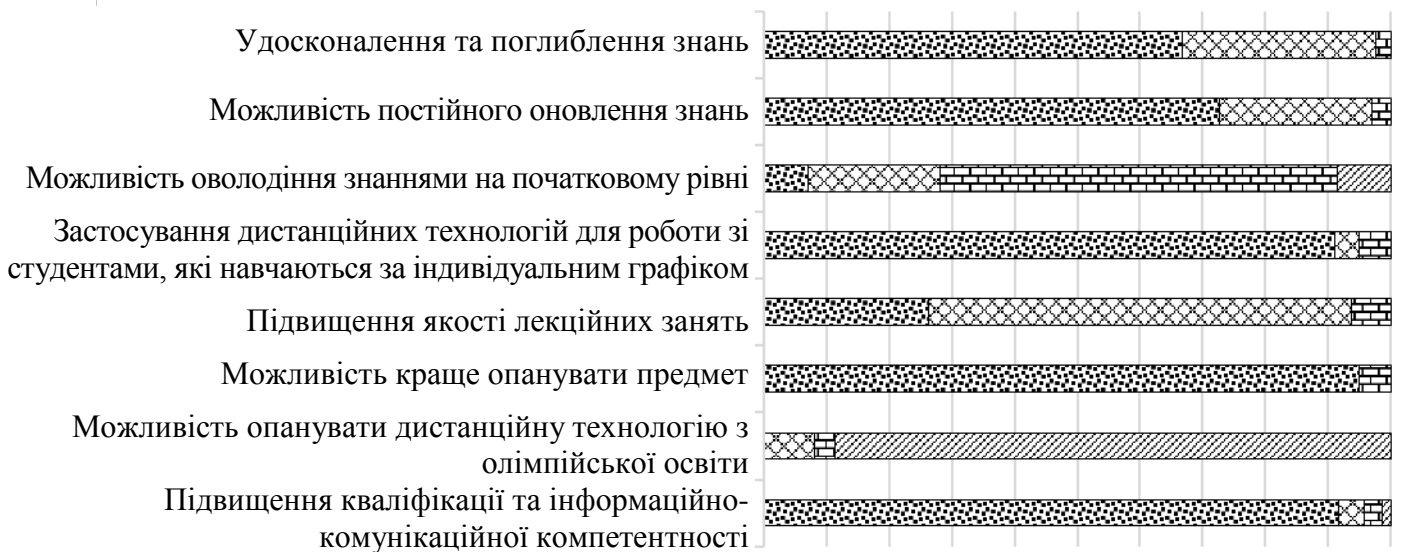

Рис. 5. Мотиваційні домінанти фахівців вищої освіти у галузі фізичної культури і спорту у використанні дидактичного матеріалу з історії і сьогодення олімпійського спорту в режимі онлайн:

■ – дуже важливо; ▨ – важливо; ■ – не дуже важливо; ▩ – взагалі не важливо

Встановлено, що переважна більшість викладачів закладів вищої освіти фізкультурно-спортивного профілю ($n = 49$) та вчителів фізичної культури ($n = 133$) зазначила, що дистанційне навчання потрібне у поєднанні з традиційним навчанням (69 % респондентів), дуже потрібне (25 %), та лише 6 % не вважають його за потрібне. У свою чергу, 85 % здобувачів вищої фізкультурно-спортивної освіти

(n = 187) відмітили дистанційне навчання в системі олімпійської освіти як важливу складову вищої освіти у галузі ФКіС.

Проведені дослідження свідчать, що найбільш корисними елементами дистанційних технологій, на думку фахівців у галузі ФКіС (n = 182), є відеопрезентації та ілюстративний матеріал з олімпійської тематики (40 %); приклади практичних завдань (34 %); тестування (самоконтроль) (19 %); ознайомлення з теоретичним курсом з олімпійської освіти (7 %).

Аналіз результатів досліджень свідчить, що зміст дидактичного матеріалу, представленого на сайті Міжнародного центру олімпійських досліджень та освіти НУФВСУ, відповідає меті дистанційного навчання і запитам його користувачів.

Разом із тим, опитування фахівців галузі ФКіС і здобувачів вищої освіти (n = 369) дозволило виявити основні недоліки, які мали місце під час користування дидактичним матеріалом з історії і сьогодення олімпійського спорту під час дистанційного навчання, до яких належать: низький рівень володіння комп'ютером (28 %), незнання можливостей дистанційних технологій (24 %), незручність викладання дидактичного матеріалу (17 %). 31 % респондентів відмітили відсутність недоліків, що свідчить про якість представлених матеріалів на сайті Міжнародного центру олімпійських досліджень та освіти НУФВСУ.

Завдяки використанню можливостей центрів олімпійських досліджень та освіти як платформи для здійснення дистанційного навчання ті, хто навчається, і викладачі отримують можливість плідно співпрацювати не лише під час занять в аудиторії, але й за межами закладу освіти, що вкрай необхідно різним категоріям здобувачів освіти, які не мають можливості бути присутніми на аудиторних заняттях. Разом із тим, дистанційне навчання є тільки однією зі складових освітнього процесу серед традиційних форм організації, методів і засобів навчання, які в деяких реальних педагогічних ситуаціях є просто незамінними.

У п'ятому розділі «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» охарактеризовано ступінь вирішення завдань дослідження, зіставлено результати проведеного дослідження з даними наукової літератури та світової практики, що дозволило отримати три групи даних.

Отримані результати дозволили підтвердити наявні розробки (М. Булатова, 2015; R. Naul, 2017) про доцільність створення системи дистанційного навчання з олімпійської освіти та її впровадження у діяльність центрів олімпійських досліджень та освіти на основі системи підтримки дистанційного навчання Moodle.

У ході дослідження доповнено відомості про сутність дистанційної освіти у галузі фізичної культури і спорту (О. Сухобок, 2011; В. Томашевський, О. Петрова, 2012; І. Грінченко, 2013; В. Стоянов, 2013), до яких належать: нормативно-правова база; система освітньої діяльності в сфері дистанційного навчання; організаційно-управлінська компонента; кадрове забезпечення; матеріально-технічна база і програмне забезпечення; навчально-методичне забезпечення дистанційного навчання у МЦОДО НУФВСУ. Організація системи дистанційного навчання впливає на інтенсифікацію процесу навчання, активізацію освітньої діяльності користувачів, розкриття їхнього творчого потенціалу, збільшення ролі самостійної та індивідуальної роботи. Уточнено алгоритм впровадження дистанційних технологій у діяльність центрів олімпійських досліджень та освіти.

Принципово новими результатами є:

- визначення і диференціація предметної галузі олімпійської освіти відповідно до різних вікових груп тих, хто навчається, та визначення її перспективи для гуманізації освітнього процесу;
- систематизація форм і методів дистанційного навчання на платформі центрів олімпійських досліджень та освіти у процесі олімпійської освіти;
- характеристика сучасних світових організаційно-управлінських моделей олімпійської освіти;
- розробка та теоретичне обґрунтування типової моделі інформаційно-освітнього середовища дистанційного навчання Міжнародного центру олімпійських досліджень та освіти НУФВСУ, її організаційно-функціональної структури і впливу зовнішніх та внутрішніх чинників для подальшого виявлення ефективності впровадження технологій дистанційного навчання в систему олімпійської освіти;
- розробка та надання характеристики типового модуля «Олімпійська спадщина» у процесі дистанційного навчання на платформі Міжнародного центру олімпійських досліджень та освіти НУФВСУ як дієвого засобу у справі гуманізації освіти.

ВИСНОВКИ

1. Вивчення історичної, культурної та спортивної спадщини олімпійського руху, яка нараховує майже три тисячоліття, є важливою частиною гуманітарної освіти молоді, поширеної в світі у вигляді олімпійської освіти. Однак, узагальнення даних літератури та практичної діяльності в сфері олімпійської освіти дають підстави стверджувати, що протягом багатьох років освітня функція олімпійського руху обмежувалася знаннями про ідеали і цінності олімпізму та історію Олімпійських ігор, залишаючи поза увагою важливі аспекти соціокультурного потенціалу олімпійського спорту та його спадщини, які позитивно впливають на формування культури людини, інтелектуальні й творчі здібності та забезпечують підвищення рівня гуманітарної освіти і гуманістичного виховання молоді.

2. У різних країнах олімпійська освіта реалізується за громадською, громадсько-державною і державною моделями, відповідно до національних традицій та умов, різними організаціями, серед яких національні олімпійські комітети, національні олімпійські академії, заклади загальної середньої і вищої освіти. Особливе місце в цьому процесі посідають центри олімпійських досліджень та освіти, метою яких є формування та розроблення методологічних основ і конкретного змісту олімпійської освіти. Кожний із 45 центрів олімпійських досліджень та освіти, визнаних Міжнародним олімпійським комітетом, має свою специфіку та спрямованість інформаційного забезпечення сфери олімпійського спорту, особливості застосування дистанційних технологій навчання та створення інформаційних освітніх web-ресурсів. Водночас, аналіз світового досвіду здійснення олімпійської освіти свідчить про недостатньо чітке визначення предметної галузі олімпійської освіти, відсутність диференціації його змісту відповідно до вікових особливостей, спектру інтересів його учасників, відсутність обґрунтування та конкретних технологій дистанційного навчання.

3. Дистанційне навчання в системі олімпійської освіти як комплекс психолого-педагогічних та інформаційно-комунікативних технологій містить

нормативно-правову, освітянську, організаційну, кадрову та матеріально-технічну компоненти. Моделі дистанційного навчання включають види навчального матеріалу і технічні засоби передачі інформації; принципи підбору і конкретний зміст навчального матеріалу відповідно до контингенту учнів; використання різних форм занять – лекції, семінари, конференції, круглі столи, ділові ігри тощо.

4. Теоретичні дослідження дозволили визначити структурно-функціональні компоненти і розробити модель інформаційно-освітнього середовища дистанційного навчання Міжнародного центру олімпійських досліджень та освіти, основними складовими якого є: сфера зовнішнього впливу, що формується організаціями міжнародного та національного рівнів, та сфери внутрішнього впливу, до якої входять підсистеми: підготовки дистанційного навчання, яку забезпечують розробники/автори курсів дистанційного навчання з олімпійської освіти та викладачі-тьютори; підсистеми комунікації з користувачами, доступу до курсів дистанційного навчання, тестування, обліку результатів навчальної діяльності студентів та управління курсами дистанційного навчання.

5. SWOT-аналіз експертного опитування ($n = 17$) виявив 29 факторів, що визначають сильні та слабкі сторони інформаційно-освітнього середовища дистанційного навчання, та 22 фактори, що визначають можливості і загрози впровадження дистанційних технологій у систему олімпійської освіти. Позитивне сальдо балансу: $S_b = 238$ створює сприятливі умови подальшого впровадження модулю «Олімпійська спадщина» в МЦОДО НУФВСУ. Сальдо внутрішніх факторів S_{b1} (128 балів) свідчить про доцільність вибору дистанційних технологій у рамках зазначених факторів. Сальдо зовнішніх факторів S_{b2} також позитивне (110 балів) і підтверджує ефективність функціонування інформаційно-освітнього середовища дистанційного навчання МЦОДО НУФВСУ.

6. За результатами впровадження розробленого модуля «Олімпійська спадщина» для використання у процесі дистанційного навчання в системі олімпійської освіти, який включає п'ять розділів: новини, теорію, лекторій, відеотеку, тестування, встановлено, що переважна більшість викладачів закладів вищої освіти фізкультурно-спортивного профілю ($n = 49$) та вчителів фізичної культури ($n = 133$) зазначила необхідність поєднання дистанційного навчання з традиційним (69 % респондентів), дуже важливим (25 %), та лише 6 % не вважають його за потрібне. У свою чергу, 85 % здобувачів вищої фізкультурно-спортивної освіти ($n = 187$) відмітили дистанційне навчання в системі олімпійської освіти як важливу складову вищої освіти у галузі фізичної культури і спорту.

7. Використання дистанційних технологій у Міжнародному центрі олімпійських досліджень та освіти НУФВСУ дозволило: розширити предметну галузь олімпійської освіти диференційовано до вікових та освітніх можливостей її учасників; посилити мотиваційні домінанти користувачів; створити більш комфортні, порівняно з традиційними, умови для творчого самовираження й інтелектуального зростання користувачів; можливість демонстрації продуктів своєї творчої діяльності, широкі експертні можливості оцінювання творчих досягнень; можливість участі в дистанційних проектах, конкурсах, олімпіадах.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробці системи модулів з інших аспектів олімпійського руху.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковано основні наукові результати дисертації

1. Кучерявий О. Дистанційне навчання в системі вищої освіти в галузі фізичної культури та спорту. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2018;(3):120-5. Фахове видання України, яке включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus.
2. Bulatova M, Kucheriavyi O, Ermolova V, Yarmoliuk O. Distance-pedagogical technologies in olympic education for schoolchildren = Дистанційно-педагогічні технології в олімпійській освіті школярів. Journal of Physical Education and Sport [Інтернет]. 2019;19(4):2497-2503. Доступно: <https://efsupit.ro/images/stories/december2019/Art%20378.pdf> Наукове періодичне видання Румунії, яке включено до міжнародної наукометричної бази Scopus. *Особистий внесок здобувача полягає у розробці теоретичних засад технологій дистанційного навчання, розробці елементів модулю «Олімпійська спадщина» та узагальненні результатів дослідження. Внесок співавторів полягає в розробці концепції та дизайну дослідження, обробці матеріалів дослідження, редагуванні та оформленні публікації.*
3. Кучерявий О. Модель інформаційно-освітнього середовища дистанційного навчання в олімпійській освіті. Спортивна наука України. 2019;2(90):48-57. Фахове видання України, яке включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus.
4. Кучерявий ОМ. Дискурс про впровадження дистанційних технологій в олімпійську освіту. Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). 2019;7(115):102-9. Фахове видання України, яке включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus.
5. Булатова М, Кучерявий О, Ярмолюк О. Технології дистанційного навчання в системі олімпійської освіти. Наука в олімпійському спорті. 2020;(1):4-21. Фахове видання України, яке включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus. *Особистий внесок здобувача полягає у розробці теоретичних засад технологій дистанційного навчання, розробці елементів модулю «Олімпійська спадщина» та узагальненні результатів дослідження. Внесок співавторів – в розробці концепції та дизайну дослідження, редагуванні та оформленні публікації.*
6. Кучерявий О, Ярмолюк О. SWOT-аналіз інформаційно-освітнього середовища в системі олімпійської освіти. Спортивна наука та здоров'я людини [Інтернет]. 2020;1(3):39-58. Доступно: <http://sporthealth.kubg.edu.ua/issue/view/9985>. Фахове видання України, яке включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus. *Особистий внесок здобувача полягає у проведенні досліджень, зборі, аналізі та інтерпретації даних проведеного SWOT-аналізу та узагальненні результатів дослідження. Внесок співавторів – в розробці концепції та дизайну дослідження, редагуванні та оформленні публікації.*
7. Булатова М, Белокуров Д, Кучерявий О. Конкурси мистецтв в історії олімпійського руху сучасності. Наука в олімпійському спорті. 2020;(2):4-18. *Особистий внесок здобувача полягає у визначенні можливостей застосування*

сучасних інформаційних технологій в конкурсах мистецтв в олімпійському русі. Внесок співавторів – в розробці концепції та дизайну дослідження, проведенні дослідження, обробці матеріалів дослідження, редагуванні та оформленні публікації.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

1. Кучерявий О. Технології дистанційного навчання в Міжнародному центрі олімпійських досліджень та освіти. В: Фізичне виховання, спорт та фізична реабілітація: проблеми і перспективи розвитку. Матеріали міжнар. наук.-практ. конф.; 2018 Листоп 9-10; Київ. Київ: Таврійський нац. університет імені В.І. Вернадського; 2018. с. 50-4.

АНОТАЦІЇ

Кучерявий О. М. Організаційно-методичні засади впровадження дистанційних технологій в систему олімпійської освіти. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата з фізичного виховання та спорту за спеціальністю 24.00.01 – олімпійський і професійний спорт. – Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ, 2020. Дисертація присвячена питанням визначення предметної галузі олімпійської освіти як перспективного напрямку гуманітарної освіти та гуманістичного виховання, розробленню моделі олімпійської освіти з використанням сучасних інформаційних і дистанційних технологій.

Здійснено аналіз науково-методичної літератури, узагальнення досвіду провідних вітчизняних і зарубіжних фахівців стосовно форм і методів дистанційного навчання, визначено їх можливості в олімпійській освіті. Диференційовано предметну галузь олімпійської освіти стосовно до різних контингентів молоді, яка навчається. Надано характеристику організаційно-управлінським моделям олімпійської освіти, що застосовуються в сучасному світі (міжнародний досвід), принципам і напрямкам застосування дистанційних технологій у центрах олімпійських досліджень та освіти.

Узагальнено досвід олімпійської освіти, визначено основні форми та напрями дистанційного навчання в центрах олімпійських досліджень та освіти в різних країнах світу, що стало підставою для розроблення та впровадження дистанційних технологій у систему олімпійської освіти в Україні. Визначено зміст, організаційно-функціональну структуру, вплив зовнішніх і внутрішніх чинників інформаційно-освітнього середовища дистанційного навчання в Міжнародному центрі олімпійських досліджень та освіти Національного університету фізичного виховання і спорту України.

Проведене дослідження дає підстави стверджувати, що розроблений модуль дистанційної освіти «Олімпійська спадщина» в Міжнародному центрі олімпійських досліджень та освіти Національного університету фізичного виховання та спорту України доцільно розглядати як інструмент підвищення рівня освіти в галузі фізичної культури і спорту згідно з Національною стратегією розвитку освіти в

Україні на період до 2021 року та Положенням про дистанційне навчання, затвердженим Наказом МОН № 466 у 2013 р. За результатами дослідження було розроблено типову дистанційну модель олімпійської освіти для Центрив олімпійських досліджень та освіти.

Ключові слова: дистанційні технології, олімпійська освіта, центр олімпійських досліджень та освіти.

Kucheriavyi O. M. Organizational and methodical principles of implementation of the distance learning technologies in the Olympic education system. – Qualifying scientific work on the right of manuscript.

Dissertation on the graduation of Candidate of Science on Physical Education and Sport within specialization 24.00.01 – Olympic and Professional Sport. – National University of Ukraine on Physical Education and Sport, Kyiv, 2020.

The dissertation is aimed to the issues of defining the subject area of the Olympic education as a perspective direction of humanitarian and humanistic education, development of the model of Olympic education with the use of modern information and distance technologies.

Analysis of scientific and methodological literature, generalization of the experience of leading domestic and foreign experts according to the evolution of distance learning and its possibilities for the Olympic education was fulfilled. The subject area of the Olympic education has been differentiated in relation to different contingents of youth who are studying. The characteristic of organizational and managerial models of the Olympic education applied in the modern world (international experience), principles and forms of the use of distance technologies in the Centres for Olympic studies and education has been grounded.

The experience of Olympic education is generalized, the main forms and directions of distance learning in the Centers of Olympic research and education in different countries of the world are determined, which became the basis for development and introduction of distance technologies in the system of Olympic education in Ukraine. The content, organizational and functional structure, the influence of external and internal factors of the information and educational environment of distance learning at the International Center for Olympic Research and Education of the National University of Physical Education and Sport of Ukraine are determined.

The experience of the Olympic education is generalized, the main forms and directions of distance learning in the Centres for Olympic studies and education in different countries of the world are determined, which became the basis for development and implementation of distance technologies in the system of Olympic education in Ukraine. The content, organizational and functional structure, the influence of external and internal factors of the informational-educational environment of the distance learning at the the International centre for Olympic studies and education of National University of Ukraine on Physical Education and Sport were determined.

Results of the research have showed that created module of distance learning education ‘Olympic Legacy’ for the International centre for Olympic studies and education of National University of Ukraine on Physical Education and Sport should be

considered as a tool to improve education in physical culture and sports according to the National Strategy for Education in Ukraine for 2021 and the Regulation on distance learning, approved by the Statement of the Ministry of Education and Science № 466 in 2013. Based on the results of research, a typical distance model of the Olympic education for the Centres for Olympic studies and education was developed.

Keywords: distance learning technologies, Olympic education, Centre for Olympic studies and education.

Підписано до друку 27.01.2021 р. Зам. № 29.
Формат 60x84 1/16. Папір офсетний. Друк – цифровий.
Наклад 100 прим. Ум. друк. арк. 0,9. Обл. вид. арк. 0,9.
Друк ЦП «КОМПРИНТ». Свідоцтво ДК №4131 від 04.08.2011 р.
м. Київ, вул. Предславинська, 28
095-941-84-99, 067-209-54-30
email: komprint@ukr.net